

เหตุและผล

พระอาจารย์สงบ มนฺสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๓

วัดป่าสันติพุทธาราม(วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เมื่อวานมีคนมาถามปัญหาเยอะมาก แล้วปัญหามันก็หลากหลาย พอหลากหลาย คนก็นั่งรอเป็นชุดๆ พออธิบายชุดแรกไปเห็นไหม

ประเด็น : เขาก็พูดถึงว่าปฏิบัติไปแล้ว มันตกวงค์บ้าง มันวูบหายบ้าง

หลวงพ่ : ก็แก้ไปเรื่อย

ประเด็น : พอชุดที่สองมาบอกว่าไอ้ชุดเมื่อคืนนั้นของผม ผมเป็นผ่านมาแล้วแหละ แล้วของเอ็งเป็นไง พอถามต่อไปนะ พอถามแกชุดที่สองเสร็จ ไอ้ชุดที่สามมาบอกไอ้ชุดที่สองนี้ผมก็เคยเป็นแล้วแหละ ไอ้ชุดที่สามมาก็พูดต่อไป ชุดที่สามบอกว่าผมพิจารณาอย่างนั้น เป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนั้น ถูกไหมครับ

หลวงพ่ : บอกว่าเออ! ก็ถูกอยู่

ประเด็น : มันมีหนึ่ง สอง สามนะ ไอ้ชุดแรกก็ถามก่อนเลย เขามาส่งพระไง แล้วก็หัด แบบว่าทำงานโรงงานกัน แล้วเพิ่งปฏิบัติ พอปฏิบัติปั๊บเขาก็บอกว่ากำหนดไปแล้ว บางทีมันก็บางทีก็หายไปเฉยๆ แล้วเข้าใจว่าเป็นสมาธิ

หลวงพ่ : เราบอกมันไม่ใช่หรอก ถ้าเป็นสมาธิ เราจะไม่เข้าใจหรอก ถ้าเป็นสมาธิจะไม่ถามเราอย่างนี้เลย ไม่ถามเพราะอะไร ไม่ถามเพราะว่ามันไม่วูบหายไง มันจะมีสติรับรู้ความรู้ของเราตลอดเวลา ถ้ามันวูบหายไป คือว่ามันขาดสติไปแล้ว เราก็อธิบายให้เขาฟัง อธิบายให้เขาฟังว่าต้องพุทธไว้ชุดๆ เราบอกว่าต้องกอดพุทธไว้เลย

ประเด็น : คำอย่างนี้ พอเรากอดพุทธไว้เลย การปฏิบัติของคนจะคิดว่า ถ้าพุทธโธอยู่นี้มันหายบ ถ้าพุทธโธมันหายไปนี่มันจะละเอียด

หลวงพ่ : ทีนี้พอมันหายไปแล้วมันกลับกลายเป็นภวังค์ไปซะ เราบอกว่าต้องถอดพุทโธไว้เลย พอกอดพุทโธไว้ปุ๊บ คนที่ไม่เข้าใจก็บอกว่ากอดพุทโธไว้ พยายามกอดพุทโธ พยายามนึกพุทโธไว้ คือมันหายบงกชไป ไอ้หายๆ นั้นแหละ คนที่ว่าหายๆ ถ้ากอดพุทโธไว้ละ จิตกับพุทโธ เราเปรียบเทียบนะ เหมือนตบมือเห็นไหม สองข้างจิตกับพุทโธ มันตบมือเห็นไหม มีเสียงดังเกิดขึ้น ตบมือข้างเดียวจะมีเสียงดังไหม

ประเด็น : พุทโธไปเขียนไว้เป็นตัวอักษรเป็นตัวหนังสือไว้โดยที่ไม่มีจิตนึก มันจะเป็นพุทธานุสสติไหม ถ้ามีจิตเฉยๆ ไม่นึกพุทโธมันจะมีไหม

หลวงพ่ : ทีนี้พอนึกพุทโธเห็นไหม พุทโธกับจิตเห็นไหม ตบมือสองข้างเสียงดังจะเกิดขึ้น ทีนี้ถ้าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมันหายไปเห็นไหม พุทโธหายไปหรือจิตหายไป มันตกภวังค์ มันวูบหายไปเห็นไหม พุทโธ พุทโธ จนพุทโธไม่มีแล้ว มันก็วูบหายไปเห็นไหม มันตบมือข้างเดียวมันไม่ได้เกิดประโยชน์อะไรขึ้นมา

ประเด็น : แล้วตบมือสองข้างจะเกิดประโยชน์ได้อย่างไรเสียงมันดังอยู่

หลวงพ่ : ก็เสียงมันดังอยู่ มันรู้สึกตัวอยู่ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธกับจิต แล้วเรากับพุทโธ จนพุทโธกับจิตเป็นอันเดียวกันเห็นไหม พออันเดียวกันเห็นไหม พุทโธกับจิตเห็นไหม เราตบมือสองข้าง มันก็มีเสียงดังขึ้นมา ตบไป ตบไป ตบไป จนมันสนิทกันเห็นไหม เป็นเนื้อเดียวกันเห็นไหม พอเป็นเนื้อเดียวกันเพราะอะไร

เพราะว่าถ้าจิตอย่างเฉยเฉยๆ มันก็เป็นจิตอย่างเฉย เรามีจิตอยู่แล้ว แต่เราไม่เข้าใจจิตของเรา มีแต่ความทุกข์ จิตไม่เห็นของเรา เรากำหนดพุทโธ พุทโธ ขึ้นมา ให้จิตไปนึกพุทโธ มันนึกพุทโธแล้วมันไม่ทุกข์ใจ

ประเด็น : ถ้านึกถึงอารมณ์ความรู้สึกเห็นไหม ดิฉัน ถูกต้องดีงามนี้เราจะมีอารมณ์ความรู้สึกไปกับเขา อันนั้นยังตบมือ มันก็ออกไปข้างนอกเห็นไหม

หลวงพ่ : เราบอกว่าให้ยึดพุทโธไว้เลย กอดพุทโธไว้เลย เกาะไว้แน่นๆ เกาะพุทโธไว้แล้วมันจะได้ของดี

ประเด็น : แต่โดยสามัญสำนึก เราบอกถ้าเรานึกพุทโธไว้ เกาะพุทโธไว้นี้มันหายบงกช เราต้องการให้มันละเอียด ละเอียดก็เลยแว็บหายไปเห็นไหม

หลวงพ่ : พออธิบายให้เขาฟังว่าต้องกอดพุทโธไว้เลย

ประเด็น : นี่พอพูดนี้ไป ชูคอออกมาที่ว่า 'โออย่างนี้' ผมเคยเป็นมาแล้วละ ผมเข้าใจหมดเลย แล้วของผมละ มันก็แตกต่างกันไป มันก็ไปอีกอย่างหนึ่งเห็นใหม่ เขาบอกว่า ขบวนการของเขาเป็นวิปัสสนาแล้ว เขาเอาหนังสือของเราไป เขามาดูเห็นใหม่ ใช้ความคิดอย่างนี้ ความคิดเป็นทุกข์เห็นใหม่ พอจิตสงบขึ้นมาแล้วมันใช้ความคิดอีกอันหนึ่ง

หลวงพ่ : เรบอกว่าขบวนการมันเป็นอย่างนี้ แต่ว่าของเรายังไม่เป็นความจริง ไม่เป็นความจริงเพราะความคิดของเรา เราคิดเองใจ

ประเด็น : เพราะความคิดเราก็คิดของมันอยู่แล้วใช่ใหม่ พอเราคิดของเราอยู่แล้วใช่ใหม่ พอเราคิดเป็นธรรมใช่ใหม่ เพราะมันก็เอาหนังสือของเรามาด้วย หนังสือว่าเป็นอย่างนี้ อย่างนี้ เข้าใจว่าตัวเองอยู่ตรงนี้ใจ

หลวงพ่ : คำนี้มันฟ้องว่าผิด ไม่ใช่ผิด คำนี้มันฟ้องว่าเรายังไม่รู้จริงใจ เพราะอะไร เพราะเข้าใจว่าอยู่ตรงนี้เห็นใหม่ เข้าใจว่าอยู่ตรงนี้ ถ้าอยู่ตรงนี้จริงมันก็ไม่ใช่เข้าใจ เพราะมันเป็นความจริง อันนี้เข้าใจอยู่อย่างนี้ เรามีความรู้อันหนึ่งใช่ใหม่ แต่ธรรมะมันสอนมาอย่างนี้ ก็เข้าใจว่าอยู่ตรงนี้

เรบอกว่าขบวนการมันเปลี่ยนผ่าน แล้วมาอีกอันหนึ่ง มันก็เป็นไปอีก ฉะนั้นเราจะบอกว่ามันเป็นเหตุและผล เหตุ! เหตุอย่างหยาบมันก็ได้ผลอย่างหยาบ เหตุอย่างกลางมันก็ได้ผลอย่างกลาง เหตุอย่างละเอียดเราก็ได้ผลอย่างละเอียด อย่างเช่น เราปฏิบัติ เราไปห้วงนะ เหตุเห็นใหม่ โดยพื้นฐานเราจะพูดเรื่องพื้นฐานประจำ พวกเรบอกว่าอาหารพื้นฐานของเราคือข้าว ข้าวสุกนี่คือพื้นฐาน อาหาร น้ำมันคือส่วนที่เราหาสิ่งใดมากินกับข้าวสุกนั้น

เหมือนกันโดยจิตของเราโดยพื้นฐาน เราต้องการพื้นฐานของเรา แต่อาหารมันจะเป็นอย่างไร แล้วแต่ว่าเมื่อนี้เราจะกินอาหารกับอะไร อารมณ์ความรู้สึกของเราแต่ละครั้งมันไม่เหมือนกัน ในการพิจารณาของเรามันนี้จะแตกต่างกันไป ฉะนั้นอาหาร คือ อารมณ์ความรู้สึกหรือคำบริกรรมต่างๆ มันแตกต่างกันได้ แต่โดยพื้นฐานคือข้าวสุกใช่ใหม่

พื้นฐานคือข้าวสุก นี่ก็เหมือนพื้นฐานโดยจิต พื้นฐานโดยทำความเข้าใจ ถ้าใจมันสงบ ไอ้อาหารมันแตกต่างกันไป กินก็เพื่อความอิ่มเห็นใหม่ นี่ไงด้วยเหตุและผล

นี่เหตุละเอียด ผลก็ละเอียด เหตุมันหายาบ ผลก็หายาบ มันมีเหตุและผล เหตุและผลรวมลงกันแล้วมันถึงจะเป็นธรรม มันมีจะเห็นใหม่ เวลาคนมาปฏิบัติไป เขาเองเป็นกลุ่มๆ เลย เรานั่งคุยกับเขานะ ข้า! ไอ้ชุดแรกพูดจบไปแล้ว ชุดสองมันบอกว่า ไอ้อย่างนี้ผมก็เคยเป็นมาแล้ว ผมผ่านมาแล้ว ไอ้ชุด ๓ บอกว่า ชุด ๒ นี่เขาก็ผ่านมาแล้ว นี่มันจะมาเข้าตรงนี้ไง มันจะเข้าตรงนี้เห็นใหม่ บอกว่า

ประเด็น : พระสงฆ์ตรวจสอบหนังสือของพระอาจารย์องค์หนึ่ง เหนื่อยเปล่า! เสียประโยชน์! เพราะเขาไม่ฟังหรอก! อยู่ที่การประพฤติปฏิบัติของเขา เขาปฏิบัติของเขาแล้วได้ผลของเขา เขาปฏิบัติของเขา เขาได้ผลของเขา มันเกี่ยวอะไรกับพระสงฆ์ด้วยละ พระสงฆ์อยู่อะไรด้วยกันเขา เขามีความสุขอยู่ พระสงฆ์มาเกี่ยวอะไรกับเขา

หลวงพ่ : เขาเขียนมา โอ้.. เวิร์กรรม

ประเด็น : พระสงฆ์ไปเกี่ยวอะไรกับเขาด้วย ในเมื่อสังคมเขามีความร่มเย็นเป็นสุข ไปปฏิบัติที่วัดไหนมากี่มากายมหาศาลแล้ว มันก็หลายปีติดๆ มันก็ละทุกข์ไม่ได้เลย นี่พอมาศึกษากับพระองค์นี้เห็นใหม่ เข้าใจเรื่องไตรลักษณ์ นี่ละทุกข์ได้หมดเลย

หลวงพ่ : โอ้โฮ สาธุ!

ประเด็น : มันก็เหมือนไอ้ ๑ ๒ ๓ นั่นละ ไอ้ ๑ ก็อย่างหนึ่ง ไอ้ ๒ ก็บอกไอ้ ๑ ของผมผ่านมาแล้วอย่างนั้น พอไอ้ ๒ บอก ไอ้ ๒ เมื่อกี้ผมก็ผ่านมาแล้ว นี่เห็นใหม่ ละทุกข์ได้แล้ว ละทุกข์ได้แล้ว

หลวงพ่ : มึงจะละได้อย่างไร มึงยังไม่รู้จักตัวมึงเองเลย มึงจะไปละทุกข์ที่ไหน คนเรานี้ละ มันก็เหมือนกับกระแสดูเห็นใหม่ คูลี ซีดีเพลง เวลาไอนั้นเขาเรียกว่า ไอ้ซีดีแรกมาเห็นใหม่ กว่ามันจะติดตลาดไซ้ใหม่ พอคนฟังชินชา เขาก็เบื่อหน่ายไซ้ใหม่ เขาก็ต้องเจียบเก็บตัวพักหนึ่ง ๑๐-๒๐ ปี เขาก็มาออกเวอร์ชันใหม่ละ

ประเด็น : ทุกข์มาเกือบเป็นเกือบตาย ไปปฏิบัติมาทุกสำนักเลย อยู่.. ไม่รู้เรื่องเลย ไปปฏิบัติที่ไหนมาก็ไม่ได้เรื่องเลย แต่พอมาปฏิบัติกับพระองค์นี้เห็นใหม่ โอ้อโฮ.. เข้าใจเรื่องไตรลักษณ์เลย

หลวงพ่ : ถ้าเข้าใจเรื่องไตรลักษณ์ เอ็งรู้จักไตรลักษณ์จริง เอ็งจะรู้จักจริง แล้วจะไม่มีใครหลอกเอ็งได้ไง ไอนี้เอ็งบอกเอ็งรู้จักไตรลักษณ์ เอ็งรู้จักไตรลักษณ์ แล้วคนสอนเขาพูดไตรลักษณ์ด้วยการบิดเบือน คำสอนแล้วเราไปบิดเบือนตามเขา เหมือนคนเลยเห็นใหม่ อย่างตอนนี้เห็นใหม่

ประเด็น : เด็กมันจะเอ็นๆเห็นใหม่ เขาบอกว่าเมื่อก่อนถ้าเอ็นๆก็ต้องศึกษาอย่างหนึ่ง ตอนนี้เด็กเอ็นๆก็ต้องศึกษาอีกอย่างหนึ่ง

หลวงพ่ : นี่ไง เพราะอะไร เพราะว่าเขาดังกติกาใหม่ใช่ไหม พอเขาดังกติกาใหม่แล้ว เราก็ต้องตามกติกานั้นใช่ไหม ไอนี้ก็เหมือนกัน อาจารย์องค์ใหม่เขาสอนกติกาของเขา เขาไม่ได้สอนกติกาของพระพุทธเจ้า เขาไม่สอนเรื่องอริยสัจ ถ้าสอนอริยสัจมันเป็นความจริง มันเป็นสากลนะเว้ย เอ็งจะเรียนศึกษาอะไรก็แล้วแต่ ถ้าเอ็งจบมามันจะเหมือนกัน

ประเด็น : นี่ไปเรียนมาทุกสำนักเลย เขาจะพูดทำนองนี้ว่า ปฏิบัติมาเก่าแก่แล้วไม่ได้ผล แต่พอมาปฏิบัติอย่างนี้เข้าใจเรื่องไตรลักษณ์เลย นี่ทุกข์ก็ละได้ ทุกข์ก็วางได้

หลวงพ่ : คนพูดอย่างนี้เยอะมาก

ประเด็น : เห็นใหม่ผู้ที่ปฏิบัตินะ เมื่อก่อนผมเป็นคนโทสะนะ เมื่อก่อนเป็นคนจีเหี้ยมมานานะ เดียวนี้ผมเลิกได้หมดเลย ผมเป็นคนดี

หลวงพ่ : ขอนไม้มันก็ไม่กินเหี้ยม ขอนไม้มันก็ไม่ไปโกรธใครด้วย นี่ไง คำพูดมันเข้าใจ เวลาความโลภ ความโกรธ ความหลง ถ้ามันขาดจากใจ มันขาดอย่างใด แล้วพอมันขาดไปแล้วเห็นใหม่

ประเด็น : เวลาเขาพูดกันเห็นใหม่ ที่เขาพูดกัน เขาบอกว่าไปครูบาอาจารย์แล้วจะสงบเสถียรมากเลย พอไปหาหลวงตาพูด ๒ คำเท่านั้น หลวงตาแบบว่าเอาขวานขว้างใส่เลย เขาบอกว่านี่ยังมีโทสะอยู่

หลวงพ่ : โลกไปคิดกันอย่างนั้นเห็นใหม่ แต่หลวงตาท่านจะบอกเลย บอกว่าพลังของกรรม พลังของกรรม เวลาพลังของกรรมมันออก พลังของกรรมเวลาสิ่งใดที่มันเป็นประโยชน์เห็นใหม่ สิ่งใดที่เป็นประโยชน์เป็นพลังของกรรม นี่กรรมจะออกเลย ออกเพื่ออะไร เป็นวิฤทธิภาวะของใจนะ

ใจเวลาปกตินี้ อย่างเช่น ความเข้าใจผิด เราเข้าใจผิด ใครจะพูดอะไรให้ฟังเราก็ไม่เชื่อหรอก เพราะเรามีข้อมูลของเรา เราเข้าใจของเราอย่างนี้ แล้วครูบาอาจารย์จะให้เราเปลี่ยนความเข้าใจผิดเป็นความเข้าใจถูกนี้มันง่ายใหม่ พอไม่ง่ายขึ้น คำพูดอย่างนี้ต้องสะกดไปที่จิตใต้สำนึกให้หูดาสว่างโพลงเลย โอ๊ะ! มันจะปล่อยความรู้สึกอันนั้นเลย ฉะนั้นครูบาอาจารย์ ท่านจะรอจังหวะนี้ จังหวะที่ว่าเวลาพูดคำไหน มันจะเป็นประโยชน์กับใครบ้าง

ถ้ายังไม่เป็นประโยชน์ อย่างเช่น ยกตัวอย่างประจำนะ อย่างเช่นหลวงปู่มัน หลวงปู่มันจะไม่รู้หรือว่าหลวงตาท่านติดสมาธิอยู่ หลวงปู่มันก็รู้ พอหลวงปู่มันรู้ “มหาจิตเป็นอย่างไร!” “สบายครับ ดีมากครับ” เอ้อ! พอถามๆ ต่อไป “มหาจิตเป็นอย่างไร!” “โอ๊ย สุขยอดเลยครับ โอ๊ย สุขยอดเลยครับ” ๕ ปี! “มหาจิตเป็นอย่างไร” คำว่ามหาจิตเป็นอย่างไร นี่ก็เตือนแล้วนะ คอยบอกมาเป็นระยะๆ แล้วแต่คนติดไม่รู้หรอก คนเข้าใจผิดไม่รู้

จนถึงที่สุดแล้วปล่อยไปแล้ว พอคิดไปสักพักหนึ่ง คนเรามันก็ถนอมอันนี้มานานแล้วใช่ไหม พอถึงที่สุดแล้วนะ “มันจะบ้าหรือ มันสุขอย่างนั้น มันสุขอะไร มันดี มันดีของใครนะนั่น” พอปักเข้าไป โอ้โฮ นี่ปักเข้าไป ตัวเองก็พร้อม เตรียมพร้อมนะ คนภาวนาจะรู้ คนภาวนาเหมือนเรามีข้อมูลในใจ เราเคยประสบกับสิ่งใดมา อย่างเช่น จิตเราสงบ หรือเราไปวิปัสสนา เราใช้ปัญญาอย่างไร อันนั้นเราเคยเห็น เราเคยทำได้หนหนึ่ง มันจะฝังใจไว้เลย

ฝังใจไว้ว่าอะไรรู้ใหม่ ฝังใจไว้เป็นข้อมูลของกูไง เป็นเหตุของกูไว้ กูจะไว้เถียงกับคนอื่นไง เพราะกูรู้อย่างนี้ กูเห็นอย่างนี้นะ อันนี้เป็นปัญญาของกูนะ กูยึดไว้เลยนะ เพราะกูเคยทำได้นะ พอใครมาเถียง กูจะเถียงกับเขา ข้อมูลนี้กูจะเถียงเลย กูเป็นอย่างนั้นๆๆ แล้วมันจะเถียง นี่เขาเรียกว่าคิด แล้วบอกว่าคิดแล้วท่านก็ปล่อยเห็นใหม่ พอ

ปล่อย พอถึงเวลาปับนะ “จิตเป็นอย่างไร?” “สบายดีครับ” ก็เปรี้ยวเลย พอเปรี้ยวก็เถียงแล้ว

ประเด็น : เอ้า! จิตท่านเป็นอย่างนี้ จิตท่านก็คิดอย่างนี้ “สมาธิอย่างนี้มันสมาธิแบบ หมูจิ้นเขียงนะ” “เอ้า! แล้วสัมมาสมาธิเป็นอย่างไรล่ะ” สัมมาสมาธิพระพุทธเจ้าเห็นไหม นี่ตำรา ตำราจะมาเข้านี้เห็นไหม เข้าใจเรื่องไตรลักษณ์ เข้าใจเรื่องอริยสัจ เข้าใจหมดเลย เข้าใจตำรา เข้าใจตำราแล้วมันเปลี่ยนอารมณ์ แต่เดิมปฏิบัติกับครูบาอาจารย์มาเยอะเลย โอ้อโฮ ปฏิบัติแล้วไม่รู้เรื่องเลย ทุกข์ไปหมดเลย

หลวงพ่ : อันนี้ปฏิบัติตามข้อเท็จจริง ดูโรงยิม ดูค่ายมวยสิ เขาฝึกนักมวยในโรงยิม ของเขามีมหาศาลเลย เขาจะเอานักมวยของเขาให้ได้เหรียญทองสักกี่คน ในโรงยิมๆหนึ่ง เขาจะได้เหรียญทองของเขาสักกี่คนในโรงยิมนั้น เขาฝึกคนเป็นร้อยเป็นพันนะ เขาจะได้ นักกีฬาเป็นหัวกะทิได้คน สองคนเท่านั้นเอง

ประเด็น : ในการประพาดปฏิบัตินี้ก็เหมือนกัน ปฏิบัติกับสำนักนั้นมา ปฏิบัติกับ สำนักนี้มาไม่ได้เรื่องเลย

หลวงพ่ : ไม่ได้เรื่องเพราะเอ็งปฏิบัติตัวเอ็งไม่ถูก โรงยิมนะ ทำไมเขาปฏิบัติแล้ว แล้วทำไมมันนักกีฬานั้นเขาได้เหรียญทองได้ล่ะ มันก็ปฏิบัติโรงยิมเดียวกัน

ประเด็น : แล้วเอ็งก็ฝึกหัด วัตุนั้น วัตุนั้น วัตุนั้นเลย แล้วเอ็งเห็นว่าไม่ได้เรื่องเลย โอ้ย ปฏิบัติวัตุนั้นมาก็ไม่ได้เรื่องเลย

หลวงพ่ : แล้วทำไมคนอื่นเขาได้เรื่องล่ะ เขาได้เรื่องเพราะเขาปฏิบัติถูกใจ เพราะเขา ปฏิบัติถูก เขาทำใจของเขาถูกใจ เอ็งปฏิบัติของเขา อำนาจวาสนาของเอ็งมันไม่มีใจ เอ็ง ทำไม่ได้ของเขา

ประเด็น : แล้วเอ็งก็บอกว่า อู๊ ปฏิบัติมาทุกสำนักเลย ปฏิบัติมาทั่วเลย เรื่องไตร ลักษณ์ก็ไม่เข้าใจ ทุกข์ก็เป็นทุกข์ประจำเลย แหม พอมาปฏิบัติแนวทางใหม่ นะ โอ้อโฮ รู้จักลักษณะของไตรลักษณ์เลยล่ะ โอ้อโฮ ทุกข์มันก็จะจบไปเลย โอ้ มีความสุขมาก เลย พระสงฆ์นี้เหนียวเปล่าๆ แน่ๆ เลยล่ะ

หลวงพ่ : เนี่ยมันไม่เข้าใจ คำพูดอย่างนี้ นึกว่าพูดแล้วมันเป็นการโก้กั้นะ ถ้าพูดอย่างนี้ตามกระแสโลก กระแสโลกก็เชื่อกันนะ แต่ถ้าคนเขาเป็นนะ เขาจะอ้วก! เขารู้ทั้งหมด เพราะเขารู้ทันเขาถึงได้บอกเอ็งไง เพราะเขารู้ทันเขาถึงได้สอนพวกเอ็งไง เขาได้บอกว่าคุณอนาคตของเอ็งมันจะดีกว่านี้อีกเยอะแยะ ไอ้ของอย่างนี้มันไม่ใช่ร้อยสัจ มันไม่ใช่ความจริงหรอก ถ้ามันเป็นความจริงนะ ไตรลักษณ์มันคืออะไร ถ้ามันไตรลักษณ์นะ

ประเด็น : ย้อนกลับมาที่หลวงตา เขาบอก โอ้โฮ ไปที่ไหนนะ พระสงฆ์เสงี่ยมเรียบร้อยนะ พูด ๓ วัน ๔ วัน ไม่มีอารมณ์เลย โอ้โฮย เป็นผ้าพับไว้เลยนะ ไปคุยกับหลวงตา ๒ คำเท่านั้นนะ โอ้โฮ ยิ่งกับพ่นไฟใส่เลยนะ

หลวงพ่ : ไอ้พ่นไฟใส่นั้นละ มันจะหลอมเหล็กหลอมทองคำขึ้นมาให้เป็นประโยชน์กับเอ็งนะ เวลาเขาจะหล่อพระ เขาต้องใช้อุณหภูมิ เวลามันหลอมละลาย โลหะแล้วเขาเทออกมา โอ้ เป็นพระพุทธรูปให้พวกเอ็งกราบไหว้ ครูบาอาจารย์ของท่านเป็นความจริงเห็นไหม ท่านหลอมละลายความรู้สึกของเอ็ง

ประเด็น : เวลาเอ็งไปพูดเห็นไหม อู๊ยไปพูดกับพระองค์นั้น ไปเจอพระองค์นี้ละ โอบ ๕ ปี ๑๐ ปี คุยกันนะ แหม มีแต่ความรุ่มเย็นเป็นสุข ไปพูดกับหลวงตา ๒ คำ อู๊ย ท่านเอาค้อนใส่เลยนะ

หลวงพ่ : ใส่เพราะเอ็งพูดไม่ถูกใจ เอ็งยังไม่รู้ตัวเอ็งอีก เขาสอนแล้วยังไม่รู้

ประเด็น : แล้วไปบอกอย่างนี้ไม่ชอบเลย

หลวงพ่ : แต่ถ้าหลอกกันนะชอบ โอ้โลมปฏิโลมนั้นชอบ เป็นผ้าพับไว้เลยนะ ฉะนั้นคำว่าผ้าพับไว้ของอย่างนั้น สิ่งที่เป็นอย่างนั้น เวลาความจริงนี้เขาไม่รู้จักความจริง เราจะบอกว่าปฏิบัติกับปฏิบัตินี้อย่าเอามาเทียบกัน

ประเด็น : เราอยู่ในวงของปฏิบัติเราคิดว่าปฏิบัตินั้นถูกต้อง แล้วเอาปฏิบัตินั้น ธรรมชาติของพระพุทธเจ้าใครก็พูดได้ ใครก็พูดได้ แต่พูดแล้วมันจริงหรือเปล่าละ พูดแล้วการกระทำมันเป็นความจริงหรือเปล่าเห็นไหม

หลวงพ่ : ย้อนกลับมาที่เวลาหลวงปู่มัน ท่านจะเปลี่ยนหลอมละลายความคิดใจ หลอมละลายความรู้สึกที่มันติดข้องอยู่ไง ติดข้องเพราะเราไปรู้ไปเห็นใช้ไหม

ประเด็น : ปฏิบัติแล้วสบาย ปฏิบัติแล้วรู้

หลวงพ่ : พอเราปฏิบัติแล้วสบาย มันรู้ มันรู้อะไร มันสบายนั้นนะ นั่นเหตุกับผล ในเมื่อเหตุมันมีกิเลสอยู่ กิเลสมันอ้าง กิเลสนั้นมันครอบคลุมใจเรานะ แล้วเวลาไปศึกษาธรรมพระพุทธเจ้าใช้ใหม่ พอศึกษาธรรมะพระพุทธเจ้า นี่เป็นธรรม นี่เป็นธรรม มันให้คะแนนตัวเอง เรานั่งกันอยู่นี้ โทษนะ มีใครบ้างเป็นคนไม่ดี ก็ดีทุกคน ใครบ้างว่าตัวเองไม่ดี เราถามตัวเอง ทุกคนนั่งนี้เป็นคนดีใหม่ ดีทุกคนเลย ตัวเองให้คะแนนนะ ตัวเองให้คะแนนตัวเอง ดีทุกคนเลย ใครบ้างเป็นคนไม่ดี อ้าว ยกมือสิ ใครเป็นคนไม่ดี ไม่มีเลย ที่ ๑ ที่ ๑ คนดีทั้งนั้นเลย

ประเด็น : นี่ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติไป กิเลสมันอยู่กับเรา อู้ ู้จักไตรลักษณ์นะ อู้ ทุกข์ไม่มีเลย ฉันทได้ที่ ๑ เลย เป็นคนดีที่ ๑ เลย โอ๊ย ู้จักไตรลักษณ์เลย ไม่มีความทุกข์เลย

หลวงพ่ : กิเลสมันหลอกกันไง เหตุกับผล เราเห็นเรื่องอย่างนี้แล้วเราจำ สังคมไทย นี่สังคมงี่เง่า! ไม่มีกินเลย เป็นชาวพุทธแท้ๆ นะ ให้เขาหลอกดวงกัน แล้วยังบอกว่ารู้นั้นรู้นี้ เพราะมันงี่เง่าไง มันถึงโดนเขาหลอกอย่างนี้ไง แต่ถ้ามันมีความจริงสักหน่อย สันติภูมิ โภจิมันจะดีขึ้น ดีขึ้นอย่างไร

ประเด็น : ละความโกรธได้ เดียวนี้เป็นคนดี

หลวงพ่ : นี่ไง ตอนนี่ สอนพวกนี้กำลังเป็นไฟอยู่นี้ กำลังจะเผาอยู่นี้ นี่ละความโกรธหรือยัง เวลาละความโกรธแล้วก็ขอนไม้ไฟ เขาคิดกันไม่เป็น เขาไม่เคยผ่านใจคนเราไม่เคยผ่าน คุณสิ อย่างช่านี้ละ ช่าหล่อ ช่าปิ่น ช่าจิตรกรรม เขาจะขึ้นผลงานของเขา คุณสิ เขาต้องตากต้องถางเห็นใหม่ อย่างสลักหินนี้ หินทั้งก้อนเลยนะ เขาลงทุนลงแรงของเขา เขาแกะสลักของเขา กว่าจะเป็นจิตรกรรมขนาดไหน จะให้สวยขนาดไหน เขาต้องลงทุนลงแรงขนาดไหน

ประเด็น : ใ้อันนี้อาหิณมาก่อนหนึ่งเลยนะ แหม เรียบร้อยดีงาม ก็นั่งมองกันอยู่นั่นละ โอ๊ย มีความสุข ไปเห็นจิตรกรรมของเขา ไปดูของเขา จะยุคไหน รุ่นไหนละ โอ๊ย ของสวยงามหมดเลย เอาหินมาก่อนมาวางไว้ละ แล้วก็นอนนะ นอนอยู่บนก้อนหินนั่นละ โอ๊ย มีความสุข โอ๊ย สวยงามมาก

หลวงพ่ : อีก ๑๐๐ ชาติ มีอีก ๑๐๐ ชาติอยู่นั่นละ

ประเด็น : แต่พอลงมือลงแรงใช้สักคนนะ โอ้ ไอ้ไอ้มีความโกรธนะ โอ้ คนนี้ใช้ไม่ได้ กิริยาไม่สวยงาม โอ้ ถ้ามันนอนกอดก้อนหินอยู่นะ มันบอกมันสวยงาม

หลวงพ่ : มันเป็นไปได้ไหม มันเป็นที่เป็นไปได้หรือ มันเป็นที่เป็นไปได้ทั้งนั้นเลย อย่ามาโกหก อย่ามาหลอกลวง มันเป็นไปได้ คนเป็นไปได้ ครูบาอาจารย์ที่ท่านพูดถึงสิ่งที่เป็นไปได้ให้เราเข้าใจ มันจะเป็นประโยชน์ไหม

ประเด็น : แหม พระสงฆ์เห็น้อยเปล่าแน่ๆ เลย โอ้ เขาปฏิบัติแล้วเขาก็ได้ผลของเขา แหม! มาพูดตามตัวหนังสือจะรู้อะไร เขาปฏิบัติแล้วใจมันสงบ ใจมันมีความสุข โอ้ มีความสุขมาก

หลวงพ่ : ไปหลอกเด็กเถอะไป ไร้สาระฉิบหายเลย เด็กๆ มันนะหลอกได้ แต่อย่ามาหลอกพระนะ พระเขาปฏิบัติมาเขารู้ของเขา เราเห็นแล้วมันตลก มันตลกมากๆ เลย มันเหมือนกับ เขาเรียกอะไรนะ ผู้ใหญ่สอนเด็ก แล้วเด็กมันย้อนผู้ใหญ่ไป บอกผู้ใหญ่นี้เท่าล้านปีไป มันบอกว่ามันทันสมัย

นี่ก็เหมือนกัน บอกมันนะบอกว่าปฏิบัติไป โธ่ ไอ้คำว่าได้ผล ได้ผล นี่มันเป็น เรื่องที่เป็นไปไม่ได้ เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้เลย ไอ้ไอ้มันมีอบ มันตื่นกระแส กระแสปลุกขึ้นมาแล้ว คนเข้ากระแสไป ก็ว่าสิ่งนั้นถูกต้อง แล้วพอพวกมากนะ เราเห็นนะ มันมีอยู่ คนหนึ่งที่มาหา เขาบอกเขาได้อานาคา แล้วลูกเขา เขามีลูก ลูกเขารู้ว่าแม่เขาติด พยายามพาแม่มาหาเรา

เราก็พยายามพูดให้เขาเข้าใจให้ได้ พอเขาเข้าใจได้ เราก็บอกให้กำหนดพุทโธไปเรื่อยๆ นะ พอกำหนดพุทโธไปเรื่อยๆ เหมือนกัน อายุ ๙๐- ๘๐ แล้วนะ พุทโธๆๆๆ ไปเรื่อยๆ นะ จิตเขาลงนะ มันเป็นความมหัศจรรย์อยู่ พอจิตเขาสงบเท่านั้นนะ เขาพูดกับเราเอง “ไอ้โฮ พุทโธหลวงพ่ดีกว่าอนาคาอีก” พุทโธหลวงพ่ดีกว่าอนาคา เพราะพุทโธแล้วมันสงบจริงๆ มันแตกต่างกับอนาคาอีก

แล้วมันน่าเศร้านะ! พอเขาอย่างนั้นปั๊บ นี่ก็ปัจจุตัง คือความรู้จริง ได้สัมผัสจริง สุดทายเป็นแล้วพอยู่กับเราสักพักหนึ่งนะ เขามีเหตุจำเป็นต้องไปหาเพื่อนเขา ไปหาเพื่อน

หลวงพ่ : คำว่าเอ็งก็ว่างๆ ข้าก็ว่างๆ พวกเราก็กว้างๆ มันเป็นอะไรล่ะ มันเป็นใครทำก็ได้ใช่ไหม ใครทำก็ได้ใช่ไหม พระอนาคาอะไร มีทีเป็น ๑๐-๒๐ องค์อย่างนั้น เร็วๆ เดียวนั้น เอ็งก็ว่าง ข้าก็ว่าง อ้าว เด็กนี่ก็ว่างเนาะ อ้าว ข้าก็ว่างเนาะ อนาคาเทียบได้เลย อนาคาเอ็งกับอนาคาข้าเทียบกันได้เลยนะ ว่างๆ เนี่ย

พูดแต่ปาก! มันเป็นกระแสนี้ใช่ไหม มันเป็นสถานะทางสังคมใช่ไหม ว่าเราเข้ามาในสังคมนี้แล้วเขาว่างก็ต่อว่างกับเขาใช่ไหม ก็เหมือนพวกเรา ใส่สี่เสื้อสี่เดียวกัน เราเป็นพวกเดียวกันใช่ไหม นี่ก็เหมือนกันไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์นี่มีรูปร่างลักษณะอะไร ไตรลักษณ์ ถ้ามันรูปร่างลักษณะนะ มันเวลาเราที่เราพูดเห็นใหม่ ถ้ามันจะรูปร่างลักษณะมันต้องมีที่มาของไตรลักษณ์

นมนี้มาจากไหน นมที่ตั้งนี้มาจากไหน อ้าว! นมนี้กินนมหนองโพใช่ไหม มันก็โคนมหนองโพ เขาก็รีดนมมาจากเต้านม นมวัว อ้วนนมวัวมาจากไหน นมวัวมันก็มาจากวัวมาจากอะไร วัวมันก็กินหญ้า แล้วหญ้ามานอกจากไหน หญ้ามันก็มาจากดิน หญ้ามันเกิดจากดิน มันต้องที่ไปที่ไปเว้ย ธรรมชาติมันลอยมาจากฟ้าหรือ เอ็งรูปร่างลักษณะ แล้วไตรลักษณ์มันเป็นอย่างไร ไตรลักษณ์มันมาจากไหนอะไรทำให้เกิดไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์มันเกิดที่ไหน

ไตรลักษณ์มันเกิดบนกระดานี่หรือ นี่ไง ไม้ ไม้ มัลลย์ ต.เต่า ร.เรือ ล.ถึง ไม้หันอากาศ ก.ไก่ ข.ญาติ เห็นไหม ณ.ณ.ณ. การันต์ ไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์เกิดบนกระดานหรือ ไตรลักษณ์มันเกิดกันที่ไหน ไตรลักษณ์มันเกิดบนจิตเว้ย แล้วจิตมีอยู่ไหน แล้วจิตรู้อย่างไร โธ่..อย่ามาพูด มันก็เหมือนกับบอกว่าต้นทุเรียนเกิดบนก้อนเมฆ กูไม่เชื่อมีงหรือ ทุเรียนต้นไหนเกิดบนก้อนเมฆ ทุเรียนมันก็เกิดที่สวนทุเรียน

ไอ้นี้ก็บอกว่าไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์มันเกิดที่ไหน มีรูปร่างหรือว่าไตรลักษณ์ มันเกิดที่ไหน อ้าว ทุกข์มันจางไป จางไป ทุกข์มันจางไปเพราะมันหลอกมึงใจ ไอ้โลมปฏิโลมกัน ไอ้ ไอ้ ไอ้ ทุกข์หายหมดเลย ไอ้ ไอ้ ไม่มีทุกข์ สบาย มึงกลับไปอยู่บ้าน มึงก็ทุกข์ ไม่มีใครไอ้มีงก็ทุกข์ ทุกข์มันหายเพราะเขาไอ้มีง เขาหลอกมึง มันเป็นเรื่องไม่จริงนะ

ประเด็น : เรื่องไม่จริง แล้วมาอวดรู้ อวดรู้เว็บไซค์ซะด้วย แหม พระสงฆ์จะเหนื่อยเปล่า

หลวงพ่ : เหนื่อยมาตั้งแต่เกิดโน้น หายใจนี้เหนื่อยลึบหายเลย เกิดจากท้องแม่มันก็หายใจอยู่ ยังไม่เลิกเลยจนปานนี้ แล้วจะหายใจอีกใครจะไม่เหนื่อย เหนื่อยนำคุณเลย ตอนหายใจ พุทโธฯนี้

ประเด็น : พระสงฆ์ต้องเหนื่อยเปล่าแน่ๆ เลย

หลวงพ่ : โธ่ เริ่มต้นของการมีชีวิต จิตมันมีชีวิต จิตดำรงชีวิตอยู่นี้ งานการที่เกิดจากชีวิตนี้ เกิดจากจิตนี้ เกิดมาเพื่อประโยชน์กับตัวเอง กับเกิดมาเพื่อประโยชน์ของโลก แล้วพอจิตนี้มันเกิดมาเพื่อประโยชน์ตัวเองกับประโยชน์โลกนี้ เราทำประโยชน์อยู่แล้ว สิ่งที่เราพูดออกไป เพื่อประโยชน์กับสังคม เราจะไปเหนื่อยอะไร

เราพูดออกไปนะ เพียงแต่ว่า เขาเรียกว่าอะไรนะ บอกว่าชวนชวนน้อย ทำหรือไม่ทำเท่านั้น ถ้าไม่ชวนชวาก็คือไม่ต้องทำ ถ้าชวนชวาก็ชวนชวาเพื่อประโยชน์โลก ถ้าประโยชน์โลกเห็นไหม เขาว่าพระสงฆ์เหนื่อยเปล่า เราไม่ยอกต้องหาหลักฐานนะ จะให้ดูพวกมาลัยที่โต๊ะบูชาพระพุทธรูป มาลัยเต็มเลย ใครๆ ก็มาขอขมา ใครๆ ก็มาขอขมา มันเหนื่อยเปล่าตรงไหนวะ

โธ่..เวลาใครก็มาขอขมา คุณไม่ต้องการอะไรหรอก คุณต้องการให้พวกมันเป็นคนขึ้นมาเท่านั้น ต้องการให้พวกมันเป็นคนขึ้นมา ให้มีร่างกายกับจิตใจ ให้เอาหัวใจเอ็งไว้ในร่างกายเอ็งพอใจแล้ว ต้องการให้พวกมันเป็นคนขึ้นมาเท่านั้น เป็นคนที่มีร่างกายพร้อม มีจิตใจพร้อม ไม่ใช่เป็นคนที่มีแต่ร่างกายแล้วจิตใจก็ให้เขาหลอกลวงไป ให้เขาควักหัวใจเอ็งไป แค่ว่าพวกเอ็งเอาร่างกายนี้มา แล้วเอาหัวใจมาอยู่ในร่างกายของเอ็งเท่านั้น มันจะไปเหนื่อยที่ไหน คุณจะไปเหนื่อยอะไรกับพวกมัน ไม่มีทาง

ประเด็น : นี่พูดถึงเขาจะอวดใจ เขาจะอวดว่าเขาทำถูก แล้วพระสงฆ์จะเหนื่อยเปล่า

หลวงพ่ : เวิร์กรรม! มันจะไปเหนื่อยที่ไหน มันเหนื่อยๆ ก็ตอนหายใจ หายใจก็เหนื่อย ฮือ ฮ่า เหนื่อยนำคุณเลย หายใจนี้โคตรเหนื่อยเลยนะ งานอย่างอื่นมันเป็นงานอย่างอื่น ฉะนั้นไอ้ที่มันเรื่องของเขานะ หนึ่งเรื่องของเขา แต่เราพูดเห็นไหม

ประเด็น : เขาพูดมาอย่างนี้เห็นไหม เขาจะพูดให้มีแบบว่าพูดให้มันมีน้ำหนักใจ ให้มีน้ำหนักกว่าเขาปฏิบัติแล้วเขาได้ผลไง แล้วพระสงฆ์พูดเป็นตัวอักษร

หลวงพ่ : ไม่ใช่ตัวอักษร พูดจากประสบการณ์เลยละ ไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์มาอย่างไร ทุกข์ ทุกข์มาอย่างไร

ประเด็น : ทุกข์ยังไม่รู้จักเลย แล้วนี่มันไม่ทุกข์ ไม่ทุกข์เลย ไม่ทุกข์เสีย ไม่ทุกข์เลย

หลวงพ่ : ไม่ทุกข์เพราะว่าไม่รับรู้ไง

ประเด็น : อย่างนี้ต่างหากมันเข้าปรีชาติ ทุกข์มีเพราะยึดใจใหม่

หลวงพ่ : ไม่ยึดก็ไม่ทุกข์ใจใหม่ นี่ไม่ทุกข์ใจ เอาทุกข์ไปกลบไว้ในใจ

ประเด็น : ดูอย่างนี้ เมื่อวานเขาพูด พูดเรื่องน้ำใสแล้วเห็นตัวปลา ไอ้ที่ว่า ๑ ๒ ๓ ๔ เขาบอกว่าในธรรมพระพุทธเจ้าเห็นไหม น้ำใสจะเห็นตัวปลาแล้วเราก็ทำความสงบของใจกัน แล้วเราก็รอนะ รอกิเลสมาจนเรานะ กูจะจับปลา รอมาน

หลวงพ่ : บอกว่าอีก ๑๐๐ ชาติ

ประเด็น : ในธรรมะบอกว่าน้ำใสจะเห็นตัวปลา จิตสงบแล้วจะเห็นกิเลส

หลวงพ่ : ถ้าจิตสงบแล้วเห็นกิเลส ฤๅษีชีไพรเป็นพระอรหันต์หมดแล้ว ไม่เห็นหรือ! จิตสงบขนาดไหน กิเลสมันจะละเอียดกว่านั้น พอจิตสงบปั๊บมันก็บอกว่านิพพานเลยละ เพราะจิตสมาธิ สมาธิทุกคนที่ติดจะเข้าใจว่านิพพาน ถ้าใครติดสมาธิมันจะว่างหมด แล้วมันก็เข้าใจว่านั่นคือนิพพาน แล้วบอกว่านิพพาน แล้วมันจะเจอกิเลสใหม่ละ ก็ไม่เจอ ไม่เจอเพราะอะไร เพราะกิเลสมันละเอียดกว่า ละเอียดกว่าแล้วน้ำใสจะเห็นตัวปลาอีก ๑๐๐ ชาติเลย

หลวงตานี้สอนถูก ครูบาอาจารย์ของเราสอนถูก หลวงปู่มั่นนี่สอนถูก สอนอย่างไร ถ้าจิตสงบแล้วให้ออกค้นหา ให้ออกใช้ปัญญา ถ้าจิตมันสงบแล้วให้ออกรู้ก้อนใสแค่ไหน ปลาอยู่ไหน แล้วปลาเป็นอย่างไร แล้วดูว่ามันเสวยอารมณ์อย่างไร พอเสวยจิตเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม นั่นละวิปัสสนา วิปัสสนาเกิดเพราะมันเห็นกิเลส

กิเลสมันอยู่บนอะไร กิเลสเป็นนามธรรม ความรู้สึกมันเป็นนามธรรม มันคิดในอะไร ก็คิดในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม มันคิดเพราะอะไร คิดเพราะเราไปติด ติดนั้นคืออะไร ติดนั้นคือกิเลส แต่กิเลสมันมีตัวตนใหม่ กิเลสไม่มีตัวตน กิเลสเป็นนามธรรม แต่กิเลสอาศัยสิ่งนี้เป็นที่อาศัย กิเลสอาศัยสิ่งนี้เป็นที่อาศัยปั๊บ จิตสงบมันถึงจับได้ ถ้าจิตไม่สงบมันก็เป็นเราใช้ใหม่

ไอ้ย เขาให้พิจารณากาย ไอ้เราก็แหม พิจารณาอย่างคิดเลยนะ ไอ้ ทำซะแจ้วเลย เฮ้ย เขาพิจารณาโดยจิตนะ มันเห็นเป็นกาย เห็นเป็นไตรลักษณ์นี่มันจะขยาย มันจะแยกส่วน มันเห็นในการแยกส่วนขยายส่วน มันไม่ใช่เห็นอย่างเรารักษาหрок โอ้ว! ภาวนาเป็นไม่เป็น เขาฟังกันตรงนี้ ฟังตรงนี้ ว่ามันเห็นจริงหรือไม่จริงใจ

เขาบอกให้กินทุเรียน มันหยิบทุเรียนมันกินทั้งเปลือกเลย มันเอาปากนี้เกี่ยวทุเรียนเลย เอ๊ะ! ใครเห็นก็ตกใจเนาะ เจอทุเรียนมันฆ่าเลย เขาบอก เฮ้ย! ไม่ใช่ เขาปอกทุเรียน กินทุเรียนต้องปอกทุเรียน ปอกแล้วกินเนื้อมัน ไม่ใช่กินลูกทุเรียน คำพูดอย่างนี้เวลาเขาพูดเขาไม่รู้ตัวเขาเลยว่าเขาพูดออกมาอย่างนี้ คนที่เขาภาวนาเป็น เขาเห็นแล้วเขาตกลง เขาสังเวช เขาสังเวช

คำว่าไตรลักษณ์ เวลาพูดเห็นใหม่ เห็นไตรลักษณ์ เห็นทุกข์ เห็นอะไรต่างๆ แต่พฤติกรรมล่ะ เพราะอะไร เหมือนเด็กเลย เวลาเจอแม่นะ แม่ขอตั้งค์ แม่ขอตั้งค์ ไอ้พ่อแม่หาตั้งค์เกือบตาย ไอ้ลูกมาแบตั้งค์ขอตั้งค์ นี่ก็เหมือนกันเจอไตรลักษณ์ก็ขอไตรลักษณ์ไ้ มาถึงก็แบมือขอไตรลักษณ์ มันได้ไตรลักษณ์มาแล้ว ไอ้คนหาตั้งค์นะหาตั้งค์เกือบตาย คนหาเงินนะมันต้องทำหน้าที่การงานมา กว่าจะได้เงินตอบแทนมา เพื่อเอามาใช้ดำรงชีวิต ไอ้ลูกก็แบมือขอ แบมือขอ

ไอ้นี้ก็รู้ไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์ แล้วไตรลักษณ์มาจากไหน ก็แบมือขอมาไง เพราะมันจะได้มา มันไม่ใช่ว่าได้มาอย่างนี้ การได้มา การรู้ไตรลักษณ์มา การเห็นทุกข์มา มันไม่เห็นอย่างนี้ มันถึงได้ว่าเหตุกับผล ถ้าเหตุมันไม่เป็นจริงนะ ผลมันก็เร่ร้อนอย่างนี้ ถ้าเหตุมันเป็นจริง ผลมันจะเป็นประโยชน์กับเรา ฉะนั้นปฏิบัติเราถึงว่า เราไม่กระต่ายตื่นตูม ไม่เชื่อใครไป

เราเชื่อครูบาอาจารย์ของเรา เราเชื่อฝ่ายปฏิบัติเห็นใหม่ ปฏิบัติเป็นการศึกษา เป็นทฤษฎี หลวงตาท่านพูดประจำ ปฏิบัติ ปฏิบัติ ปฏิบัติ แยกจากกันไม่ได้ ปฏิบัติ ปฏิบัติ

ปฏิบัติ แยกจากกันไม่ได้ ทีนี้ถ้าแยกจากกันไม่ได้ เราก็เอามาเป็นแนวทางเพื่อที่จะปฏิบัติเท่านั้น ไม่ใช่ว่า รู้ปฏิบัติแล้วคือรู้แล้ว รู้ รู้ รู้ รู้แบบมือขอ แต่ถ้ารู้จริงมันจะเป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ นี่เหตุกับผล ทีนี้เราปฏิบัติแล้วเราดูของเรา เพื่อประโยชน์กับเรานะเฮ้อ! เขาจะแหย่มาให้ดู

ดูเลยเห็นว่าเป็นเรื่องขำขัน ขำขันที่มันสงสารเด็กๆ แล้วจริงๆ นะ แล้วเด็กๆ อ่านเด็กๆ ก็เชื่อนะ อู๋ ปฏิบัติแล้วได้ผล ทุกคนพูดคำนี้ไง ได้ผล ได้ผล แต่เราก็พูดไว้ในเว็บไซต์เยอะแล้ว เรื่องได้ผล ได้ผล ได้ผลของใคร คุณเด็กมันมาวัดสิ มาอย่างนี้พ่อแม่ดีใจแล้ว เพราะพาเด็กมาวัดเข้าวัดเข้าวา พอพ่อแม่ดีใจแล้ว แต่เราจะเอาเด็กมาวัด เอาเด็กมาพ่อแม่หาให้เกือบตาย กว่าพาเด็กมาวัด เด็กไม่ต้องการเลย พ่อแม่ต้องการมา

ไอ้นี้ก็เหมือนกัน ครูบาอาจารย์ปฏิบัติมาเกือบตาย ปฏิบัติมาแล้วมานำเราทำไมเราจะไม่เอา ทีนี้เอาแล้วมันก็ต้องพิจารณาของเรา ให้เห็นตามความจริงของเรา ถ้าเรื่องของเขา ไอ้เนื้อเรื่องของเขา นี่เรื่องของผลการปฏิบัติ อยู่ที่เหตุนะ ถ้าเหตุมันถูกต้องดีงาม ผลก็ดีงาม ฉะนั้นเวลาเราปฏิบัติ อย่างแนวทางปฏิบัติ บอกว่าอย่าเถียงกัน อย่าให้อะไรกัน แนวทางปฏิบัติมันแตกต่างกันได้ไหมละ มันหลากหลายได้ แต่ผลวัดที่ผล วัดที่ผล

ถ้าวัดที่ผล ถ้าวัดที่ผลมันก็วัดแบบเห็นใหม่ อย่างเช่น อ.ย. สิ่งใดก็แล้วแต่ผ่าน อ.ย.แล้ว อ.ย.เป็นผู้รับว่าสิ่งนั้นถูกต้องดีงามไม่มีสารพิษ นี่การประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันเป็นจริง ถูกกับผิด ธรรมชาติมันกลั่นออกมา ถ้ากลั่นออกจากธรรมะนั้นะ มันจะไม่มีสารพิษเลย มันจะมีแต่คุณงามความดี มันจะมีความสุขในหัวใจของเรา ถ้ามีความสุขของเรานะ มันจะเริ่มต้นมาจากพื้นฐานเลย พื้นฐานเห็นใหม่ คุณพื้นฐาน

อย่างเช่น คนเจ็บไข้ได้ป่วยเข้าโรงพยาบาล เริ่มจากการผ่าตัด เขาเริ่มต้นอะไร เขาต้องให้พื้นฐานคนไข้ให้แข็งแรงก่อน ถ้าคนไข้แข็งแรงขึ้นมา เขาทำความสะอาดแล้ว เขาจะเข้าผ่าตัดขึ้นมาเพื่อประโยชน์กับคนไข้นั้น ไม่ใช่คนไข้มาก็จะผ่าตัดคนนี้ก็มาที่จะผ่าตัดผ่าตัดไม่ได้! คนไข้จะผ่าตัดต้องพื้นฐานคนไข้ให้แข็งแรงก่อน

ถ้าคนไข้ไม่แข็งแรงแล้วเอาเข้าไปผ่าตัด คนไข้นั้นจะช็อคตายเลย ถ้าพูดถึงคนมีคุณธรรม พื้นฐานตรงนั้นมันสำคัญ แล้วนี่บอกว่าไตรลักษณ์จะเกิดตรงนั้น ผ่าตัดเลย ใครมาจับหัวชนฝาแล้วก็ผ่าตัดเลย มึงผ่าที่นี้ก็ได้ เดี่ยวเอามิดมา กูจะผ่าให้เดี๋ยวนี้

ประเด็น : พวกกันพรา้เพื่อแล้วก็เชื่อนะ ปฏิบัติง่าย รุ่ง่าย ปฏิบัติก็ได้ใจ โอ้ย ทำอะไรก็ได้ใจ

หลวงพ่ : ปวดหัว ปวดหัว ไอ้ที่พูดเพราะเราพูดออกไปแล้วมันเป็นประโยชน์กับสังคม สังคมได้สติกันเยอะ

ประเด็น : อย่างที่ว่าพระสงบเหน้อยเปล่าเนี่ย

หลวงพ่ : มึงมาดูดอกไม้ พวงมาลัยขอขมากุสิ มึงมาดูดอกไม้ขอขมากูมั่ง ทั้งๆ ที่เวลาเขามาเนี่ยจริงๆ นะเราไม่ยอมให้เขาทำ เพราะเราคนมันมีความละเอียด มันอาย เราไม่ต้องการให้ใครทำนะ เราถึงบอกใครมาเราจะบอกว่า “เราไม่ต้องการอะไรเลย ที่เราพูดออกไป ไม่เคยต้องการอะไรเลยต้องการให้คนเป็นคน” นิสัยเราไม่ชอบเรื่องโกหก หลอกหลวง ไม่ชอบจริงๆ ใครโกหกหลอกหลวงนี่เกลียดมากเลย ฉะนั้นเขาหลอกหลวงกันต่อหน้าต่อตา เราก็พูดเพื่อให้สังคมรู้เนื้อรู้ตัวเท่านั้นเลย

ประเด็น : บอกจะเหน้อยเปล่า เสียเวลาเปล่า

หลวงพ่ : ไม่หรอก กุหาใจกูก็เหน้อยตายห้าอยู่แล้ว เอวัง